TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.

Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela. K. E. Heikkinen

Phone: Office 365, Editorial Dep't 832

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Britannian unioliikkeen vallankumouksellistuminen

Samaan aikaan kun Venäjän ammattiuniot kävivät taistelua yhteiskuntavallankumouksellisella rintamalla alkoivat Länsi-Europan ja Amerikan työväenjärjestöt vallankumouksellistua. Unioihin virtaavat työväenmassat alkoivat saada aikaan muutoksia vanhuudenheikkoisissa työväenjärjestöissä. Ammattiunioitten vanha byrokratia, joka sodan ajan oli saanut kilpailijoitta huseerata, alkoi vähitellen tuntea asemansa käyvän horjuvaiseksi. Englannissa kasvaa suoran toiminnan liike vanhoissa unioissa. Kaivosmiesten, kuljetustyläisten ja rautatieläisten uniot muodostivat kolmiliiton ja esittivät vaatimuksia, joihin porvaristo ei voi myöntyä. Sarja jättiläismäisiä lakkoja on horjuttanut Englantia ja jos hallitus niistä vioittumattomana on selviytynyt, niin se johtuu vain siitä, että unioitten johtajat kaikin keinoin pyrkivät saada sopimuksia aikaan taistelun asemasta. Ja näitä kompromissisopimuksia ne ovat etsiskelleet itse käynnissä olleen kamppailun päämäärän kustannuksella. Vanhan ammattiunioliikkeen keskuudessa on Englannissa nousemassa shop steward liike, joka paremminkin on samalla tavalla ajattelevien vallankumouksellisten ryhmien liikettä kuin tehdaskomitea-liikettä sanan varsinaisessa merkityksessä. Britannian shop steward liike esiintyy samalla kertaa ammattiunioitten sisä- ja ulkopuolella. Shop stewardit ovat vallankumouksellisen luokkataistelun kannalla, opettavat kapitalistisen järjestelmän kukistamista, asettavat etualalle soviettijärjestelmän parlamenttaarisen järjestelmän tilalle ja esittävät vaatimuksenaan työväen kontrollioikeuden. Vaikkakaan brittiläinen shop steward liike ei vielä ole kylliksi muovautunut ja sen periaatteet selvästi määritellyt, on sen olemassaolo siitä huolimatta vallankumouksellinen luokkaprotesti ammattiunioitten byrokratiaa ja täilmaisemaa työn ja pääoman välisen rauhallisen sovittelun toivetta vastaan. Jos vielä heikoilla shop steward komiteoilla olisi vastassaan täydelleen yksimielinen ammattiunioliike, niin Britannian työväenliikkeen vallankumouksellistuttaminen olisi vielä kaukaisen tulevaisuuden asia. Mutta tosiasia on nyt kuitenkin se, että ammattiuniot itse — ei sen johtajat, vaan laajat joukot — kulkeutuvat vasemmalle tapausten kehityksen johtamina. Taistelussaan shop steward komiteat nojautuvat joukkojen myötätuntoon. Mikäli Britannian työväenliike on kysymyksessä, niin sen laatua selittää seuraava Macdonaldin eräässä puheessaan antama lausunto: "Vasemmisto on Britannian työväenliikkeessä normaaliaikoina hyvin heikko, mutta saa melkoista painoa ja merkitystä niin pian kuin nousee vakavia yhteiskunnallisia taisteluja."

Jotta Britannian ammattiunioliikkeestä saisi täyden kuvan, on huomautettava, että Irlannin ammattiunioitten kongressi on päättänyt liittyä Kolmanteen Kansainväliseen ja että useat Irlannin ammattiuniot eroavat brittiläisistä järjestöistä niitten kompromisseja etsivän taktiikan vuoksi.

Britannian ammattiunioihin järjestyneet seitsemän miljoonaa työläistä esittävät seuraavan kuvan: Johdossa kaiken yläpuolella on byrokratia, josta yhdeksän kymmenettä osaa on auttamattomia kompromissin tekijöitä; pohjalla ovat tyytymättömät, huonoimmin palkatut työläisten joukot, jotka muodostavat alati toiminnassa olevan shop stewardien komiteat; keskellä ovat keskinkertaiset työläiset, joita sitoo vanha tottumus ja vuoren korkuinen ennakkoluulo isänmaakysymyksessä, mutta jotka siitä huolimatta vähitellen, elämän ankarien kokemusten opastamina irtautuvat niistä harhakäsitteistä, että yhteiskunnallisia ristiriitoja voidaan vähitellen ja nykyisen perustuslain puitteissa ratkaista.

Joka tapauksessa on Englannissa kylliksi uuden ammattiunioliikkeen aineksia uudelle kansainväliselle keskukselle, jotta se voi luottaa siihen, että sen asiaa voimakkaasti Englannissa tullaan eteenpäin ajamaan. Tästä oli ensimäisenä takeena Lontoossa viime vuonna maalisk. 11 ja 12 p. pidetty shop stewardien alustava ja epävirallinen konferenssi, johon lähes 200 edustajaa otti osaa, edustaen yhtätoista paikallista rautatieläisten unioita, kolmea General Laborers' Union osastoa, kuutta Amalgamated Society of Carpenters and Joiners liiton osastoa, neljää Etelä-Walesin kaivostyöläisten liiton, kahta Yorkshire kaivosliiton, kahta sähkötyöläisten liiton ja kahta rakennustyöläisten teollisuusliiton ynnä monen muun vähemmän tärkeän union ja valtiollisen puolueen osastoa.

Kaikki tämän konferenssin päätökset olivat vallankumouksellisen luokkahengen elähyttämiä. Niissä vaadittiin kaivoksien kansallistuttamista, "koska kapitalistisen järjestelmän tuotanto ajaa kaivokset rappiotilaan," vaadittiin työläisiä ottamaan tuotannon ja jaon omiin käsiinsä, hyväksyttiin yleislakon julistaminen keinoksi yhteiskunnallisten vaatimuksien läpi ajamiseksi, tervehdittiin Sovietti-Venäjää ja sen armeijan voittoja, ilmaistiin solidaarisuuden vallitsevan Sovietti-Venäjään nähden, moitittiin Britannian työläisiä siitä, että ne eivät olleet ryhtyneet aktiiviseen toimeen estääkseen imperialistien hyökkäykset Venäjää vastaan j. n. e. Ja mikäli oman maan sisäiset ristiriidat olivat kysymyksessä, vaati konferenssi Irlannin itsenäisyyttä, lähetti tervehdyssähkösanomia Egyptin ja Indian työläisille ja vaati brittiläisten joukkojen näistä maista poistamista ja niille itsenäisyyden myöntämistä. Se selitti vastustavansa työläisten tuotteliaisuuden lisäämistä kapitalismin aikana, julisti erikoispäätöksessään, että voimassaolevan hallituksen koneisto ja parlamentti vastasivat vain kapitalistisen järjestelmän vaatimuksia ja olivat apuna työväestön laillisesti kapitalismin ikeen alaisuuteen orjuuttamisessa, jotavastoin sovietit, eli työläisten komitea, ovat kaikkien maitten järjestyneet työläiset tunnustaneet parhaimmiksi aseiksi kapitalistisen järjestelmän kukistamisessa ja parhaimmiksi orgaaneiksi kommunistisen tasavallan hallitsemiseksi. Sitten m.m. tämä konferenssi päätti tervehtää Moskovassa muodostettua Kolmatta Kansainvälistä ja kehottaa kaikkia konferenssissa edustettuja järjestöjä hyväksymään kommunistisen ohjelman ja liittymään Kolmanteen Kansainväliseen. Ja johdonmukaisesti tämän viimeksimainitun päätöksen kanssa konferenssi velvotti kaikkia siinä edustettuja järjestöjä pitämään huolta siitä, että ne tulevat jättämään Toisen Kansainvälisen ja Työvenpuolueen, joka siihen kuuluu.

Nämä päätökset osottavat, että Britannian työväenliikkeessä on olemassa pieniä, mutta vallankumouksellisia työväenryhmiä, jotka täydelleen ovat katkaisseet kaikki siteet Toisen Kansainvälisen kanssa.

✣ ✣

Parhaillaan juuri nyt Englannin työnjättiläinen on nousemassa. Lakkoliike värisyttää maata ja vallankumouksen enteet pelottavat porvaristoa. Saa nähdä kuinka Englannin työväestö on valmis kirjottamaan omaa historiaansa.

KANSASIN TEOLLISUUSOIKEUDEN SAAVUTUKSIA

Noin vuosi sitten kiellettiin Kansasin valtiossa työläisiltä lakkoutumisoikeus ja lainlaadinnallista tietä määrättiin kaikki teollisuusriitaisuudet alistettaviksi erikoisesti sitä varten perustetun teollisuusoikeuden ratkaistavaksi. Koska nyt on kulunut vuosi siitä kun tuo "radikaalinen" muutos toimeenpantiin, on syytä luoda lyhyt silmäys tämän teollisuusoikeuden saavutuksiin.

Tämä oikeus ei ole työväestön olosuhteitten parantamiseksi tehnyt yhtään mitään, eikä kaiketi sitä tätä varten ole alunpitäen perustettukaan, vaan päin vastoin työväestön kurissapitämiseksi. Johdonmukaisesti onkin se tätä tarkotusta palvellut, sillä vain joissakin harvoissa tapauksisa on tältä "oikeudelta" työläisille joitakin muruja ripoteltu, ja silloinkin ilmeisesti siinä mielessä, että työnantajille olisi voitu antaa joku kunnollinen tekosyy hintojen tuntuvaan kohottamiseen.

Näin on asianlaita mikäli kysymyksessä on yksityisten korporatsionien käsissä olevat yleiset laitokset. Niitten palveluksessa oleville työläisille on tämä teollisuusoikeus vuoden kuluessa antanut joittenkin senttien palkankorotusta, mutta samalla kertaa on samainen oikeus korporatsioneille myöntänyt luvan jokaista senttiä kohden verottaa yleisöä suhteellisesti puhuen sadoilla dollareilla.

Niinpä myönsi Kansasin teollisuusoikeus Joplin & Pittsburg Ry. Companyn työläisille, jotka ennestään työskentelivät $3.50—$4.00 päiväpalkoillla, 8—10 senttiä palkankorotusta tuntia kohden, mutta samalla myönsi itse yhtiölle oikeuden likipitäen kaksinkertaistuttaa kyytimaksujen hintaa. Topekan ja samaten myöskin Kansas Cityn puhelinyhtiöt halusivat kohottaa maksuja ja kun työläisten palkkojenkorotuksesta ei tähän tarkotukseen saatu keppihevosta, salli tämä teollisuusoikeus näitten yhtiöitten ilman muuta kirjoissaan korottaa näihin laitoksiin kiinnitetyn pääoman arvoa 33⅓ pros., jotta todelliselle pääomalle tullut voitto turvotetulle pääomalle laskettuna osotti tappiota, jota yleisön silmille huiskuttaen saatettiin nostaa puhelinhintoja.

Kansasin teollisuusoikeuden olemassaolon johdosta kirjottaa muuan United Mine Workers of American ärsyyntynyt virkailija seuraavaan tapaan:

"Teollisuusoikeus on veroa maksavalle yleisölle maksanut monta tuhatta dollaria suoranaisena verotuksena ja monta sataa tuhatta dollaria julkisten laitosten h i n t o j e n korottamisen muodossa. Se ei ole voinut estää ainoatakaan lakkoa, mutta sen sijaan pahentanut työkysymystä ja luonut teollisuusriitaisuuksia."

Sitten tämä "oikeuteen ja vapauteen" luottava ammattijohtaja suurella paatoksella puhuu tämän lain häpeällisyydestä ja sen työväestöä orjuuttamaan pyrkivästä päämäärästä ja edelleen siitä moraalista minkä se synnyttää työväestössä, joka alkaa menettää kunnioituksensa lakiin, joka alistetaan luokkapyyteitä palvelemaan — aivan kuin olisi tuo joku uusi keksintö nykyaikaisessa luokkayhteiskunnassa.

VAPUN SISÄLTÖ

Vappuna, runo, kirj. Wm. Lahtinen; Ylös sorron yöstä, kirj. J. Tanne; Taas aseissaan on Spartacus, runo, kirj. Eemeli Parras; Köyhälistöpuolueen taktiikan periaatteista, kirj. E. S.; Lapset, kirj. M. Gorkij; Kevättulva, runo, kirj. V. Vihne; Tien ohesta, kirj. Yrjö Sirola; Runosikermä, kirj. Mikael Rutanen; Orjain Kevät, runo, Wm. Lahtinen; Kummitushuijaus, kirj. E. P.; Työn jättiläinen, runo, kirj. Mikael Rutanen; Aamun Sarastaessa, runo, kirj. Felix Hyrske; Poliisin satu, kirj. K. R.; Punasoturi, runo, kirj. Mikael Rutanen; Mailmaan soveltumaton, kirj. A. N. Koskela; Siell' kaunist' elää on, runo, kirj. Mikael Rutanen; Perintö, runo, kirj. Eemeli Rautiainen; Sosialistisen tuotantotavan edullisuus, kirj. K. Aine; Aamu koittaa, runo, kirj. Wm. Lahtinen; Tuotannon elpyminen Neuvosto-Venäjällä, kirj. J. Larin; Idän Urho, runo, Eemeli Rautiainen; Päivä kruunun palveluksessa, Aarne H—n; Venäjän työväenliikkeen riitakysymyksistä, kirj. N. Lenin; Kappale Internationalen historiaa, kirj. Y. H.; Kinkereillä, runo, kirj. Felix Hyrske; Murha ja murha, kirj. H. H—a; Uutta historiaa luodessa, runo, kirj. Eemeli Rautiainen; Vuosi Amerikalaista Kakolaa, kirj. W. N. Reivo; Estetuomiot ja Kansanvalta, kirj. Estetuomoin alainen.

Vappu on nyt painosta valmis ja lyödään sitä tulisella kiireellä kokoon sitomossa. — Kuten sisällysluettelo sanoo, on Vappu sisältörikas ja arvokas julkaisu. Tämänvuotisessa Vapussa on enemmän lukemista kuin on ollut yhdessäkään kustannusliikkeidemme julkaisuissa. Vappu käsittää 160 sivua ja on ladottu pienillä kirjaimilla. Kuvitus on runsas ja monipuolinen. Rientäkää tilaamaan.

S. S. JÄRJESTÖ

Lännen metsä- y. m. sellaisten paikkakuntain työläisille missä ei ole sosialistiosastoa

Oregonin—Washingtonin agitatsionityöstä huolehtiva aluekomitea on päättänyt kustantaa laajennetun vappunumeron Toveria vapaasti jaettavaksi sellaisilla seuduilla työläisten keskuuteen, missä ei ole vakituisesti toimivia osastoja eikä Toverin kannatusrenkaita. Sen johdosta tahdomme toimintahaluisten toverien huomion kiinnittää seuraavaan seikkaan. Yksityiset henkilöt, joilla on halua ja tahtoa tehdä voitavansa että nämä erikoisnumerot tulevat edullisesti levitetyksi, on ryhdyttävä ottamaan selvää kuinka paljon tarvitsevat jaettavakseen mainittua erikoisnumeroa ja lähetettävä siitä tieto aluekomitealle, taikka suoraan Toverin konttoriin. On myöskin muistettava, että se jakaminen on suoritettava huolellisesti. Aluekomitea käsittää, että henkilö, joka tällaisen arviolaskun tekee ja lähettää sen mainittuihin paikkoihin, tekee silloin levityssitoumuksen Toverin vapaanumeroihin nähden.

Toverin erikoisnumeroa ansaitsee levittää kilvalla. Siinä tullaan käsittelemään juuri nykypäivien asioita tarkasti selitettyinä. Sellaista lukemista on koitettava saada työläisten luettavaksi. Teille toverit ei koidu tästä mitään erikoiskustannuksia, sillä tämä suoritetaan aluekomitean toimesta yhteisesti hankituista agitatsionivaroista.

Lähettäkää osotteenne seuraaviin paikkoihin:

Oregon—Washington aluekomitea, 719 Montana Ave., Portland, Oregon.

Toverin konttori, Box 99, Astoria, Oregon.

ORE.—WASH. ALUETOIMIKUNTA.

Raymond, Wash.

Oikeushuoneesta. South Bendin oikeudessa myönnettiin avioero Matilda Mäelle Axel Mäestä maalisk. 28 p:nä.

Avioerohakemuksen on pannut Emma Mikkola Ilwacosta miehestään Kaarlo Mikkolasta.

Ruoppaaja Beaverin räjäyttäjän J. Fred Welchin asia on vedottu ylempään oikeuteen.

Paljon täysien kansalaispaperien hakijoita oli kuulusteltavana South Bendin oikeudessa t.k. 4 p. illalla, kaikkiaan 45. Suomalaisiakin useampia.

Raymondista: Frank Laine, Matt Koski ja Axel Holmberg.

Ilwacosta: Herman Fox, Antti Pakkala ja Matti Lahti.

Naselista: Oscar Timonen, Frank O. N. Isokangas, Matti Sanfred Viitala, Charles Viitala ja Urho Soilu.

Mylly käyntiin. Silarin mylly, joka on seisonut nelisen kuuta, pannaan käyntiin t.k. 4 p.

Palkanalennus, joka astui voimaan t.k. 1 p., koskee neljän sahamyllyn noin 600 miestä. — Ilmottaja.

Seattle, Wash.

Brusilan puhetilaisuudet Seattlessa onnistuivat paremmin kuin voitiin edeltäpäin odottaa. Sunnuntai-iltana maalisk. 27 p. suuntasi matkansa haalille noin sataviisikymmentä työläistä. Puhuja selosti noin kahden tunnin ajan Kolmannen Kansainvälisen ja marxilaisen sosialismin periaatteita ja muodostumista mailman liikkeeksi. Joitakin kysymyksiä tehtiin puhujalle, joihin hän vastaili tyydyttäen yleisöä.

Keskiviikko-iltana maalisk. 30 p. jatkoi puhuja asiansa selostusta noin sata-henkiselle kuulijakunnalle. Tässä puheessaan, joka kesti noin kaksi tuntia, selosti puhuja Kolmannen Kansainvälisen suhdetta sosialistipuolueeseen sekä taloudellisiin järjestöihin. Selostus kuitenkin synnytti voimakkaita sähkövirtauksia, synnyttäen keskustelun. Mutta ei siinä juuri asioista väitelty. Väitteet olivat siksi hataria.

Torstai-iltana maalisk. 31 p. saapui myös noin sataan nouseva kuulijakunta. Puhuja selosti asiaa noin tunnin ajan. Kun hän tuli kohtaan, jossa hän selosti miten Raivaaja sekä Industrialisti ovat kirjottaneet miljoonan markan suhteen, niin silloin pääsi taas sähkövirta liikkeelle. Tällaiset asiat pitäisi painaa villasella joittenkin mielestä. Niinpä alkoi mielenosotus ja pieni osa poistui puhetilaisuudesta. Siitä totuus on vaikeaa kuullakin ja vielä vaikeampaa joittenkin käsittää. Puhujan edelleen selostaessa asiaanne sekä osastotoimintaa, oli kello jo joutunutkin kahteentoista.

Muuten olkoon sanottu, että Brusilan puhetilaisuuksia ei ole kyetty ulkoapäin lamauttamaan niinkuin joittenkin muiden järjestön puhujien ennemmin.

Osaston kokouksesa maalisk. 24 p. keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista: Jäsenkirjuri saa sopia uusien jäsenien kanssa ja koota 25 sentin verotuksen, joka menee luentokurssien rahastoon. — Uusina jäseninä osastoon yhtyivät Kaarlo Lahti, John Keränen, Jenni Kokko, Isak Kokko sekä muuttokortilla tov. Leino. Keskusteltiin osaston säännöistä ja päätettiin että jätetään sääntöjen hyväksyminen ensi kokoukseen. Tästä ilmotetaan erikoisesti paikkakuntakirjeessä. Valittiin uusi jäsen sääntökomiteaan toveri K. Hambergin tilalle. Päätettiin antaa osaston edustusoikeus toveri Korhoselle, Astoriassa, Toverin vuosikokouksessa. Valittiin evästyskomitea, johon tuli Brandt, Alho ja J. Hannula.

Osaston virallinen kokous on taas torstai-iltana t.k. 7 p. Toivotaan kaikkien jäsenten läsnäoloa. Siitoin hyväksytään osaston säännöt sekä muita tärkeitä asioita tulee esille. Uudet jäsenet tervetulleita.

Sunnuntaina t.k. 10 p. on taas ohjelma-iltama hyvällä ohjelmalla. Lopuksi tanssia Lauri Herrasen soitolla. Tervetuloa! — H. E.

San Francisco, Calif.

Noin puolitoista vuotta on kulunut siitä kun Suomen luokkasotalinjalta alkoi saapua paikkakunnallemme tavalla tai toisella pakoon päässeitä "sankareita". — Miten he lienevät kunnostautuneet taistelussa valkoisia vastaan (jossa taistelussa he, omien puheittensa mukaan, olivat olleet mukana) on minulle tuntematonta, samoin kuin sekin miten rehellinen punasotilas voi paeta taistelua! Näistä seikoista voisin täällä tuhansien peninkulmien päässä olleena tehdä vain harhapäätemiä, ja siksipä en kajoa asian sihen puoleen, vaan itse asiaan. Ja se on: Mitä toimivat nuo pakolaiset päästyään tämän "vapaan maan" kamaralle?

Nyt on tehtävä, väärinymmärrysten välttämiseksi, jako kahteen. Ensiksi: rehellisiin työväenluokan ylimmän tahdon ja päätösten noudattajiin, ja toiseksi: lurjuksiin. Viimemainituista minun olikin aikomuseni puhua, niiden toiminnasta tälläkin paikkakunnalla.

Minä ensinnäkin tunnustan, että häpeän heidän puolestaan tekojä, joita he ovat harjottaneet ja säilyttäneet punakaartilaisten puhtaalla nimelle.

Annan tässä raatajatovereilleni yllä laajan maan varotukseni: Kavahtakaa punakaartilaisten nimellä ratsastavia lurjuksia! Täällä he onnistuivat viekottelemaan useammilta, lakkoajasta huolimatta, joka silloin vallitsi, meidän hikirahojamme, joita saimme avustukseksi järjestöltämme henkemme ylläpitämiseksi. Pitihän heillekin antaa — miksikäs ei. Olkoon virallinen levitysoikeus kaikilla, jotka ovat ottaneet osaa poistumiseen vaikeuksista, ja vielä vaikeampaa joittenkin käsittää. Puhujan edelleen selostaessa asiaanne sekä osastotoimintaa, oli kello jo joutunutkin kahteentoista.

Muuten olkoon sanottu, että Brusilan puhetilaisuuksia ei ole kyetty ulkoapäin lamauttamaan niinkuin joittenkin muiden järjestön puhujien ennemmin.

Osaston kokouksesa maalisk. 24 p. keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista: Jäsenkirjuri saa sopia uusien jäsenien kanssa ja koota 25 sentin verotuksen, joka menee luentokurssien rahastoon. — Uusina jäseninä osastoon yhtyivät Kaarlo Lahti, John Keränen, Jenni Kokko, Isak Kokko sekä muuttokortilla tov. Leino. Keskusteltiin osaston säännöistä ja päätettiin että jätetään sääntöjen hyväksyminen ensi kokoukseen. Tästä ilmotetaan erikoisesti paikkakuntakirjeessä. Valittiin uusi jäsen sääntökomiteaan toveri K. Hambergin tilalle. Päätettiin antaa osaston edustusoikeus toveri Korhoselle, Astoriassa, Toverin vuosikokouksessa. Valittiin evästyskomitea, johon tuli Brandt, Alho ja J. Hannula.

Osaston virallinen kokous on taas torstai-iltana t.k. 7 p. Toivotaan kaikkien jäsenten läsnäoloa. Siitoin hyväksytään osaston säännöt sekä muita tärkeitä asioita tulee esille. Uudet jäsenet tervetulleita.

Sunnuntaina t.k. 10 p. on taas ohjelma-iltama hyvällä ohjelmalla. Lopuksi tanssia Lauri Herrasen soitolla. Tervetuloa! — H. E.

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAUKSIA ULKOMAILLA

YLEISKARJALAINEN NEUVOSTOJEN EDUSTAJAKOKOUS

(Jatkoa)

Neljäs kokouspäivä.

Käsiteltiin tov. Gyllingin päätöslauselmaehdotukset Vallankumouskomitean selostuksen johdosta ja hyväksyttiin ne muutamilla pikkumuutoksilla.

Selostus taloudellisesta tilanteesta ja Kansantalousneuvoston töistä. Selostuksen teki tov. Gylling. Alustuksensa alussa puhuja mainitsi, että Karjala on aina ollut köyhä ja taloudellisesti kehittymätön maa. Syynä taloudelliseen kehittymättömyyteen on teiden puute Karjalassa. Muurmannin rautatien rakentamisen jälkeen on liikenne vähän vilkastunut.

Mutta huolimatta alhaisesta taloudellisesta tasosta on Karjalalla suuret kehitysmahdollisuudet. Sota on näihin asti vaikeuttanut taloudellista kehitystä ja kansalaissota rappeutri erittäinkin maatalouden.

Neuvosto-Venäjän lupaama apu on meille kylläkin tärkeä, mutta suurta avustusta se ei voi antaa. Venäjä kylläkin voi varustaa Karjalan elintarpeilla ja osittain raaka-aineillakin, mutta vähäisemmässä määrässä. Muiden maiden kuten Skandinavian ja Amerikan apuun emme voi luottaa, vaikkakin siellä olevat toverimme koettavatkin meitä avustaa. Senvuoksi tuotantosuunnitelmia tehtäessä onkin lähtökohtana ollut omat voimat. Tuotantosuunnitelman menestyksellistä suorittamista varten tarvitaan yhtenäinen ja hyvin järjestetty koneisto, jollainen onkin muodostettu yhdistämällä maa-, elintarve- ym. osastot Kansantalouneuvosstoon, jonka työskentelyä johtaa viisihenkinen puhemiehistö.

Hiljakkoin on muodostettu ulkomaakaupan osasto, joka ulkomaankaupan kansankomisariaatin johdolla tulee ryhtymään kauppasuhteisiin ulkomaiden kanssa ja järjestämään tullilaitoksen.

Ulkomaankauppaosaston tehtäväksi tulee myös varmaankin rajakuntien muonittaminen sillä talvella emme riittävässä määrässä kykene muonittamaan näitä kuntia ja kesällä niiden muonitus teiden puutteen vuoksi on erittäin vaikea Venäjältä käsin.

Tuotantosuunnitelmat jakaantuvat kahteen osaan nim. teollisuus- ja maataloussuunnitelmiin. Teollisuudelle on Karjalassa hyvät edellytykset, sillä paitsi metsä- ja kalarikkauksia on Karjalassa huomattavia luonnonrikkauksia, kuten rauta- ja kuparisuonia, marmoria, monenlaisia graniitteja jne. Ennen tehdyt yritykset käyttää Karjalan luonnonrikkauksia ovat epäonnistuneet ja ainoastaan metallitehtaita, sahalaitoksia ja marmorilouhimoit aon ollut ja osittain ne ovat säilyneetkin.

Tulevana tehtävänämme, jatkoi puhettaan tov. Gylling, on puutavaratuotannon kohottaminen. Pietari on tähän saakka saanut polttoaineensa melkein yksinomaan Karjalasta. On ollut joukko sahoja, joista osa ei työskentele. Tulee entiset sahat panna käyntiin ja rakentaa mahdollisimman paljon uusia. Tulee varustaa etupäässä Pietari ja Muurmannin rautatie polttoaineflla. Muurmannin rautatietä polttoaineilla varustava Rautatien Metsäkomitea ei ole suorittanut tehtäväänsä tyydyttävästi ja senvuoksi Vallankumouskomitea on tehnyt esityksen Rautatien Metsäkomitean likvideeraamisesta ja sen tehtävien luovuttamisesta Karjalan Metsäkomitealle, mutta asia on vielä keskeneräinen.

Kolmas ja myöskin tärkeä tehtävä on sahateollisuuden kehittäminen, julla alalla on jo jotakin tehtykin. Muutamia ennen seisoneita sahoja on pantu käyntiin, mutta tulee panna käyntiin kaikki sahat ja rakentaa uusia.

Seuraava ja erittäin tärkeä tehtävä on paperiteollisuuden luominen, kun Neuvosto-Venäjälle paraiten voimme korvata sen luovuttaman viljan paperilla ja puilla. Paperiteollisuudessa voimme käyttää vesivoimaa. Kemin ja Aunuksen kaupunkeihin ja Kontupohjan kylään suunnitellaan rakentaa sähköllä käyvät paperitehtaat.

Mitään taloudellisia tehtäviä ei voi suorittaa, jollei kohoteta maataloutta, johon tarvitaan mitä päättäväisimpiä toimenpiteitä. Suunnitellaan rakentaa joukko pajoja, on ryhdytty toimenpiteisiin talonpoikain varustamiseksi siemenillä ym.

Tuotantosuunnitelmat on tehty joulukuulla ja sovitettu yleisvenäläiseen tuotantosunnitelmaan.

Meidän tulee luottaa vain omiin voimiimme eikä vieraaseen apuun ja siten kohottaa Karjalan talous mahdollisimman korkealle tasolle.

Selostus erilaisten tuotantojen osastolta. Selostuksen teki tov. Haapalainen, selostaen osaston eri jaostojen toimintaa ja esittäen tilastollisia numerotietoja osaston hallussa olevien tuotantolaitosten työvoimasta, tuotannosta ym. — Selostus julaistaan myöhemmin.

Metalliosasston selostus. Selostuksen metalliosasston toiminnasta teki tov. Saxman. — Tämäkin selostus julaistaa nmyöhemmin.

Tie- ja rakennusosaston toimintaselostus. Alustuksen osaston toiminnasta teki tov. Mäkinen.

Kuljetus- ja tarveaineosaston selostus. Selostuksen teki tov. Abramov. Puhuja selostuksessaan huomautti, että useat toverit eivät tunne kuljetus- ja tarveaineosastojen tehtäviä ja oikeuksia ja sentähden syntyy usein väärinkäsityksiä. Ylin Kansantalousneuvosto muodosti kuljetus- ja tarveaineosastot kuormien kuljetusta varten, liittäen myöhemmin sen tehtäviin myöskin tarpeettomina poisotettujen keskuskollegioiden tehtävät, toisin sanoen evakuoimisen suorittamisen. Siten kuljetus- ja tarveaineosasto, samalla kun se on ylimmän Kansantalousneuvoston elin, on myöskin evakuoimiskomitean elin. Näiden tehtävien yhteydessä tuli suorittaa akuljetuslaitoksen muodostaminen, paikalliselle kuljetuslaitokselle, joka näihin saakka on sodan vaikutuksen takia ollut epäkunnossa.

Edelleen selostellen osaston toimintaa, sen ollessa Aunuksen läänin toimeenpanevan komitean osastsona, puhuja siirtyi selostamaan osaston toimintaa sen tultua muodostetuksi Karjalan kuljetus- ja tarveaineosastoksi. Puhuja mainitsi osaston tehtävistä suurimman osan olevan kuljetusjaoston tehtäviä. Tämän jaoston toimintaa oli vaikeuttanut erittäinkin kulkulaitoksen järjestämisessä, teiden puute Karjalassa. Suurta huomiota on kiinnitetty vesiteiden käyttämiseen kulkulaitosta järjestettäessä. Talviseen aikaan on kyytilaitokseen kiinnitettävä mitä suurinta huomiota. Teiden puutteen vuoksi ei kulkulaitoksen palveluksessa voi Karjalassa käyttää mekaanisia välineitä kuten automobiilejä ym. Vesiteiden käyttämistä varten on Kuljetus- ja tarveaineosasto tehnyt suunnitelman ja esityksen pienempien höyryalusten käytäntöön ottamisesta vesiliikenteen palvelukseen.

Puhuja selosteli myöskin hevoskyytijärjestelmän suoritusta, jonka toiminnan tehostamiseksi ja tasaisen jaon aikaansaamiseksi on Karjalan kuljetus- ja tarveaineosasto suunnitellut jaka erikoiset työkirjat ajajille. Suhteellisten olojen järjestämiseksi tavaroiden kuljetuksessa on suunniteltu rakentaa joukko kievareita muutamien teiden varsille.

Kuuden kuukauden aikana kuljettajille jaetuista tarveaineista puhuja esitti numerotietoja ja samoin tulevaisuuden tarvikkeista.

Puhuja sanoi kuljetuslaitoksen kehittämiseksi tyydyttävään kuntoon olevan välttämätöntä kaikkien muonituselinten riittävä avustus. Lopuksi sanoi kyydityksen olevan päivän polttavana kysymyksenä ja senvuoksi tulekin edustajien riittävässä määrässä kiinnittää siihen huomiota.

Viides kokouspäivä.

Maaosaston selostus. Selostuksen teki tov. Gershanovitsh. Selostaja puheessaan esitti, että osasto lokakuulta lähtien on ollut järjestelyn alainen ja osastolla on puute agronoomeista, maanmittareista, metsänhoitajista ja muista tarpeellisista henkilöistä, samaan aikaan kuin kuluvan vuoden tuotantosuunnitelman mukaan tarvittaisiin suurempi määrä teknillisiä työskentelijöitä.

Etupäässä on osasto kohdistanut toimintansa maan oikeaan jaotteluun maan yhteiskunnallistuttamista määrittelevän dekreetin perusteella. Kiireellinen työ on kuitenkin kartoittaminen. Töiden suoritukseen tarvitaan maanmittareita 50, nykyään niitä on 4 koko aluetta kohden. Paperipulan tähden ei osasto ole voinut lähettää ohjeita ja selostuksia maatalouden järjestämisestä. Lähitulevaisuudessa osasto ja Karjalan Kylvökomitea lähettävät yhteisen ohjeen menettelytavoista viljelemättömiin tiloihin ja laiskoihin maanviljelijöihin nähden. Ohjeen mukaan voidaan pakkoluovuttaa ne tilat, joissa vastoin määräyksiä käytetään palkkatyövoimaa.

Puhuja siirtyi esittämään osaston taatalousjaoston toimintaa selostaen tulevan vuoden pakollista kylvösuunnitelmaa. Tämän suunnitelman sovittaminen Karjalan maaosaston suunnitelmiin osoittaa, että pinta-aloissa ei ole huomattavampaa eroavaisuutta. Maa-asiain Kansankomisariaatti on kuitenkin arvioinut kylvömäärät liian suuriksi, jonka vuoksi ne ovatkin pienennetyt.

Hän esitti numerotilastoja kylvettäväksi määrätyn maan pinta-alasta ja luvatusta siemenmäärästä mainiten, että siemeniä tullaan saamaan Vjatkan, Jekaterinburgin ja Vitebskin läänistä. Loppusumma siemenistä, joita Venäjältä ei tulla saamaan, tulee kerätä Kansankomissaarien neuvoston julkaiseman ohjeen mukaan.

Puutarhakasvisten siementen laita on paremmin, kun niitä on varastossa.

Sitten puhuja selosti niitty- ja karjanhoitoa, esittäen numerotietoja talouksista, niissä olevien hevosten, lehmien ym. karjan lukumäärästä ja huomautti puutteen olevan kokenciata asiamiehistä, joiden kouluuttamiseksi on kuitenkin ajateltu järjestää kurssit Petroskoihin.

Puhuja selostuksessaan siirtyi neuvostotalouksiin, esittäen numerotietoja niiden pinta-alasta, karjasta ym.

Samoin hän mainitsi muutamia tietoja metsätaloudesta ja metsästysjaoston toiminnasta. Lopettaen puheensa hän kehoitti luovuttamaan maaosastolle ammattitaitoisia työntekijöitä, sillä sitä vaativat maaosastolle asetetut tehtävät.

Apuselostajana kysymyksen johdosta esiintyi tov. Mäki. Puhuja selosti niitä mahdollisuuksia, joita Karjalassa maanviljelykseen on. Tov. Gershabovitshin selostus oli selostus entisestä toiminnasta, mutta tov. Mäen selostus kohdistui paremmin tulevaisuuteen. Puhuja oli vakuutettu siitä, että Karjala omaa mahdollisuudet kohottaa taloutensa, jos tällä alalla kuljetaan vain oikeaan suuntaan.

Erinäisillä numeroilla puhuja osoitti, että Karjalassa on samat suhteet kuin Suomessakin. Tulee vain kehittää mahdollisuuksia. On kiinnitettävä huomiota karjakannan kohottamiseen. Rukiin viljelystä Karjalassa voi harjoittaa Knäsölahteen saakka ja etelämpänä voi viljellä vehnääkin. Maanviljelys on kehitettävä amerikalaisten maanviljelyskoneiden avulla.

Samoin on kiinnitettävä huomiota neuvostotalouksiin. On ajateltu perustaa 100 metsätaloutta ja kaksi maitomeijeriä. Näitä tarkoituksia varten on saatava teknillisiä voimia ja niitä voidaan kutsua ulkomailta, jonka johdosta on jo ryhdytty toimenpiteisiin.

Puhuja selosteli maaseudun ja kaupunkien keskinäistä suhdetta. On hävettava kokemuksen perusteella uusi suunta maa- ja elintarvepolitiikassa, joka astuisi pakollisten kerausten tilalle ja järjestäisi kaupungin ja maaseudun suhteet. Lopettaen puheensa tov. Mäki vakaumuksenaan lausui, että ammattitaitoisten työskentelijöiden avulla ja sitkeällä työllä voimme poistua kriitillisestä elintarvetilanteesta ja kohottaa Karjalan talous.

Senjälkeen alkaneessa keskustelussa käytettiin useita puheenvuoro-